

Отже, домашнє насильство та його наслідки негативно впливають на працевлаштування жінок, які необхідно брати до уваги у процесі допомоги, адже професійна реалізація є необхідною складовою фінансової спроможності жінки, забезпечення власних потреб та відновлення здатності до незалежного життя.

Список використаних джерел

- Adams, A. E. (2011). Measuring the Effects of Domestic Violence on Women's Financial Well-Being. *Center for Financial Security*, 1-5. Retrieved from <https://cfs.wisc.edu/category/publications/>
- Chronister, K. M., Harley, E., Aranda, C. L., Barr, L., & Luginbuhl, P. (2012). Community-Based Career Counseling for Women Survivors of Intimate Partner Violence: A Collaborative Partnership. *Journal of Career Development*, 39(6), 515–539. <https://doi.org/10.1177/0894845311401618>
- International Labour Organization. (2020). *Домашнє насильство та його вплив на сферу праці*. International Labour Organization. Retrieved from <https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---gender/documents>
- Peled, E., & Krigel, K. (2016, November 1). The path to economic independence among survivors of intimate partner violence: A critical review of the literature and courses for action. *Aggression and Violent Behavior*. Elsevier Ltd. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2016.08.005>
- Postmus, J. L. (2010). Economic Empowerment of Domestic Violence Survivors. *Harrisburg, PA: VAWnet, a project of the National Resource Center on Domestic Violence/Pennsylvania Coalition Against Domestic Violence*, 1-11. Retrieved from: <http://www.vawnet.org>
- Tarshis, S. (2020). Intimate Partner Violence and Employment-Seeking: A Multilevel Examination of Barriers and Facilitators. *Journal of Interpersonal Violence*. <https://doi.org/10.1177/0886260520962075>
- UNFPA Ukraine. (2017). *Економічні наслідки насильства щодо жінок в Україні* (р. 73). UNFPA Ukraine. Retrieved from https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Економічні%20наслідки%20насильства_2017_1.pdf

Геращенко П.С., студентка БП-4
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
p.gerashchenko@ukma.edu.ua
Науковий керівник: **Савчук О.М.**, к.псих.н., доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
olena.savchuk@ukma.edu.ua

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ЩОДО ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

Пандемія COVID-19 призвела до масової ізоляції та ряду карантинів (Ferguson et al., 2020). Ці втручання були покликані сприяти соціальному дистанціюванню і, таким чином, зупинити розповсюдження вірусу через контакт з людиною. Оскільки люди з інвалідністю часто мають побічні захворювання (Nosek et al., 2006, 2008), це відносить їх до групи з підвищеним ризиком серйозних ускладнень та смерті в разі зараження коронавірусною інфекцією (Onder, Rezza, & Brusaferro, 2020), що спричиняє потребу у дотриманні жорсткого карантину та відповідних заходів безпеки. Хоча така поведінка може врятувати життя та запобігти потенційно смертельному

зараженню COVID-19 більшості людей з інвалідністю, соціальне дистанціювання також може підвищити ризик вчинення насильства щодо них, зокрема з боку рідних та опікунів.

За даними звіту голови Національної поліції України (2019), під час першої хвилі пандемії коронавірусу правоохоронці отримали на 48% більше звернень за захистом від домашнього насильства: за перше півріччя 2020 року було отримано 101 584 повідомлень, в той час як в 2019 році за той самий період – 68 490. Такий ріст повідомлень може вказувати на збільшення рівня поінформованості населення, а також на значне збільшення випадків домашнього насильства. На жаль, отримати інформацію про те, скільки повідомлень з цього числа належать людям з інвалідністю, неможливо, проте важливо зазначити про ряд можливих перешкод при їх зверненні за допомогою.

Люди з інвалідністю відчувають значні перешкоди при повідомленні про жорстоке поводження, навіть поза контекстом пандемії. До таких відносять наступні: страх недовіри через їхню інвалідність (Petersilia, 2001; Powers et al., 2008), страх помсти з боку кривдника (Powers et al., 2008; Saxton et al., 2001, 2006), страх ігнорування факту насильства з боку служб захисту (Oschwald et al., 2009; Saxton et al., 2001, 2006), стигми (Lund et al., 2015), а також відсутність достатньої поінформованості стосовно видів насильства та доступу до необхідних послуг.

Ці бар'єри посилюються через пандемію та її соціальні наслідки. Оскільки вимоги до соціального дистанціювання та догляду можуть призвести до того, що багато людей з інвалідністю змушені проживати в безпосередній близькості з кривдником, це створює нові перешкоди в отриманні допомоги та мінімізує можливість повідомити про факт насильства у правоохоронні органи чи інші служби (медичні, соціальні). Якщо раніше під час огляду лікар міг попросити опікуна вийти з кімнати, а потім запитати пацієнта про жорстоке поводження, то у ситуації пандемії це зробити складно чи неможливо. Як результат, конфіденційна розмова, під час якої людина могла б безпечно розкрити ситуацію насильства, може не відбутися.

Також дослідники Oschwald et al. (2009), Saxton et al. (2001, 2006) зазначають про побоювання у постраждалих, що участь соціальних служб або національної поліції може погіршити їхню ситуацію, зокрема спричинивши примусову госпіталізацію або іншу втрату незалежності. Страх перед переміщенням до стаціонару часто змушує людей з інвалідністю навмисно не розкривати факт вчиненого насильства. У контексті пандемії COVID-19 це рішення стає ще більш складним. Людина з інвалідністю має зважувати, чи може розкриття насильства щодо неї призвести до того, що вона буде поміщена в інституційне середовище, де ризик зараження та, можливо, смерті від COVID-19 на порядок вищий (Arentz et al., 2020). Таким чином, багатьом постраждалим від насильства людям з інвалідністю потрібно зважувати ризики та потенційну шкоду впливу COVID-19, приймаючи рішення про розкриття факту домашнього насильства.

Отже, через ряд карантинів та ізоляцію, викликаних пандемією коронавірусної інфекції, люди з інвалідністю відчують значні перешкоди щодо повідомлення про жорстоке поводження. Додатково погіршують ситуацію негативний вплив ізоляції і страх недовіри до них через інвалідність, страх ігнорування факту насильства з боку служб захисту, а також відсутність достатньої поінформованості стосовно видів насильства та доступу до послуг.

Список використаних джерел

Дані з сайту Міністерства соціальної політики: <https://www.msp.gov.ua/>

Звіт Голови Національної поліції України про результати роботи відомства у 2019 році: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit_2019/zvit-npu-2019.pdf

Arentz, M., Yim, E., Klaff, L., Lokhandwala, S., Riedo, F. X., Chong, M., & Lee, M. (2020). Characteristics and outcomes of 21 critically ill patients with COVID-19 in Washington State. *Journal of the American Medical Association*, 323, 1612–1614. <https://doi.org/10.1001/jama.2020.4326>

Ferguson, N., Laydon, D., Nedjati Gilani, G., Imai, N., Ainslie, K., Baguelin, M., . . . Dighe, A. (2020). Report 9: Impact of non-pharmaceutical interventions (NPIs) to reduce COVID-19 mortality and healthcare demand. Imperial College of London. Retrieved from <https://www.imperial.ac.uk/media/imperial-college/medicine/sph/ide/gida-fellowships/Imperial-College-COVID19-NPI-modelling-16-03-2020.pdf>

Lund, E. M., Oswald, M. M., Latorre, A., Hughes, R. B., Liston, B., Shelton, R., . . . Powers, L. E. (2015). Developing an internet-based abuse awareness program for men with disabilities. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 58, 131–145. <https://doi.org/10.1177/0034355214522860>

Nosek, M. A., Robinson-Whelen, S., Hughes, R. B., Petersen, N. J., Taylor, H. B., Byrne, M. M., & Morgan, R. (2008). Overweight and obesity in women with physical disabilities: Associations with demographic and disability characteristics and secondary conditions. *Disability and Health Journal*, 1, 89–98. <https://doi.org/10.1016/j.dhjo.2008.01.003>

Onder, G., Rezza, G., & Brusaferro, S. (2020). Case-fatality rate and characteristics of patients dying in relation to COVID-19 in Italy. *Journal of the American Medical Association*, 323, 1775–1776. <https://doi.org/10.1001/jama.2020.4683>

Oswald, M., Renker, P., Hughes, R. B., Arthur, A., Powers, L. E., & Curry, M. A. (2009). Development of an accessible audio computer-assisted self-interview (A-CASI) to screen for abuse and provide safety strategies for women with disabilities. *Journal of Interpersonal Violence*, 24, 795–818. <https://doi.org/10.1177/0886260508317175>

Petersilia, J. R. (2001). Crime victims with developmental disabilities: A review essay. *Criminal Justice and Behavior*, 28, 655–694. <https://doi.org/10.1177/009385480102800601>

Powers, L. E., Curry, M. A., McNeff, E., Saxton, M., Powers, J. L., & Oswald, M. (2008). End the silence: A survey of abuse against men with disabilities. *Journal of Rehabilitation*, 74, 41–53.

Saxton, M., Curry, M. A., Powers, L. E., Maley, S., Eckels, K., & Gross, J. (2001). “Bring my scooter so I can leave you”: A study of disabled women handling abuse by personal assistance providers. *Violence Against Women*, 7, 393–417. <https://doi.org/10.1177/10778010122182523>

Saxton, M., McNeff, E., Powers, L., Curry, M. A., Limont, M., & Benson, J. (2006). We’re all little John Waynes: A study of disabled men’s experience of abuse by personal assistants. *Journal of Rehabilitation*, 72, 3–13.

Ткаченко П.А., студентка БП-4
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
polina.tkachenko@ukma.edu.ua
Науковий керівник: **Савчук О.М.**, канд. психол. наук, доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
olena.savchuk@ukma.edu.ua